

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U002726

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 22-06-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Удовиченко Андрій Григорович

2. Andrii H. Udovychenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7794-2686

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Медицина

Дата захисту: 02-07-2026

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 14408

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.39, 76.29.39.21, 76.29.39.05

Тема дисертації:

1. Удосконалення хірургічної тактики у хворих з пораненнями шиї з превалюванням пошкодження трахеї
2. Improving surgical management in patients with neck injuries involving tracheal damage

Реферат/анотація:

1. Робота, викона на базі кафедри хірургії № 4 ХНМУ клінічною базою якої є Військово – медичний клінічний центр північного регіону, м. Харкова. Клінічні частина роботи включатиме результати лікування 63 хворих з пораненням шиї з ушкодженням трахеї. Пораненні з вогнепальними пораненнями шиї були поділені на дві групи: основну групу (32 пацієнта), яка формувалась з лютого 2022 року по лютий 2026 року, у яких застосовували запропоновані методи діагностики та лікування та групу порівняння (31 пацієнт), яка формувалась с травня 2014 року по січень 2022 року, у яких застосовували традиційні методи діагностики та лікування. Удосконалена техніка хірургічних втручань у хворих з пораненнями шиї з превалюванням ушкоджень трахеї шляхом використання методик ушивання поранень, трахеальних анастомозів, як при збереженні її мембранозної частини, так і при повному відриві. У процесі роботи удосконалена методика виявлення пошкодження трахеї з використання лазерного підсвітлювання та інтраопераційного виявлення мікроциркуляторних змін у ділянці пошкодження. Удосконалена методика міопластики трахеї з урахуванням життєздатності міопластичного клапотя збереженням функціональних порушень шиї. Вперше розроблено

магнітний медичний інструментарій для видалення сторонніх тіл шиї з урахуванням анатомічних структур шиї. Запровадження вищевказаних заходів дозволило значно покращити результати хірургічного лікування хворих з пораненнями шиї з превалюванням ушкоджень трахеї. В процесі роботи розроблені алгоритми діагностики та лікування поранень шиї з ушкодженням трахеї, які упорядковують застосування променевих методів і магнітних технологій та дозволяють регламентувати тактику, застосовувати особливі технічні прийоми, що дозволило знизити кількість ускладнень в 2 рази. Проаналізовано клінічну ефективність запропонованих методів діагностики та лікування порівняно з традиційними методиками лікування поранених із вогнепальною травмою шиї та ушкодженням трахеї. Установлено статистично достовірне ($p < 0,05$) покращення операційних та післяопераційних показників в основній групі: середня кількість спроб, необхідних для повної екстракції сторонніх тіл, зменшилася з $2,4 \pm 0,1$ до $1,4 \pm 0,1$, а тривалість їх видалення скоротилася з $26,3 \pm 1,7$ до $8,2 \pm 1,1$ хв. Кількість послідовних спроб до досягнення успішного результату зменшилася з $2,6 \pm 0,2$ до $1,8 \pm 0,1$. У післяопераційному періоді зафіксовано зниження інтенсивності больового синдрому за шкалою ВАШ із $6,1 \pm 0,2$ до $4,2 \pm 0,4$ бала, а також скорочення загального ліжко-дня з $16,5 \pm 1,1$ до $14,4 \pm 1,3$ доби. Порівняльний аналіз якості лікувально-діагностичного процесу за розробленими критеріями у віддаленому періоді підтвердив перевагу запропонованих методів діагностики та лікування. Летальність склала в основній групі – 2 (6,3%) пацієнта, у групі порівняння – 4 (12,9%). У віддаленому періоді в основній групі добрі результати констатовано у 18 (60%), задовільні – 8 (26,7%), незадовільні – лише у 4 (13,3%), натомість у групі порівняння аналогічні показники склали 9 (33,3%), 11 (40,7%) та 7 (25,9%) спостережень відповідно ($p < 0,05$).

2. The clinical section of the work will include the results of treatment of 63 patients with neck injuries involving tracheal damage. Patients with gunshot wounds to the neck were divided into two groups: the main group (32 patients), formed between February 2022 and February 2026, in whom the proposed diagnostic and treatment methods were applied; and the comparison group (31 patients), formed between May 2014 and January 2022, in whom traditional diagnostic and treatment methods were applied. Advanced techniques for surgical interventions in patients with neck injuries, predominantly involving tracheal damage, through the use of wound closure techniques and tracheal anastomoses, both where the membranous part of the trachea is preserved and where it is completely severed. During the course of the study, a method for detecting tracheal injury was refined using laser illumination and intraoperative detection of microcirculatory changes in the injured area. A method for tracheal myoplasty was refined, taking into account the viability of the myoplastic graft and the preservation of neck function. For the first time, magnetic medical instruments have been developed for the removal of foreign bodies from the neck, taking into account the anatomical structures of the neck. The implementation of the above measures has significantly improved the outcomes of surgical treatment for patients with neck injuries, predominantly involving tracheal damage. In the course of this work, algorithms have been developed for the diagnosis and treatment of neck injuries involving tracheal damage; these standardise the use of radiological methods and magnetic technologies and enable the standardisation of treatment protocols and the application of specific technical techniques, which has resulted in a twofold reduction in the number of complications. The clinical efficacy of the proposed diagnostic and treatment methods has been analysed in comparison with traditional methods of treating patients with gunshot wounds to the neck and tracheal injury. A statistically significant ($p < 0.05$) improvement in intraoperative and postoperative parameters was observed in the main group: the mean number of attempts required for complete extraction of foreign bodies decreased from 2.4 ± 0.1 to 1.4 ± 0.1 , and the duration of their removal was reduced from 26.3 ± 1.7 to 8.2 ± 1.1 minutes. The number of consecutive attempts required to achieve a successful outcome decreased from 2.6 ± 0.2 to 1.8 ± 0.1 . In the postoperative period, a reduction in the intensity of pain was recorded on the VAS scale from 6.1 ± 0.2 to 4.2 ± 0.4 points, as well as a reduction in the total length of hospital stay from 16.5 ± 1.1 to 14.4 ± 1.3 days. A comparative analysis of the quality of the diagnostic and therapeutic process according to the established criteria in the long-term period confirmed the superiority of the proposed diagnostic and treatment methods. Mortality was 2 (6.3%) patients in the main group and 4 (12.9%) in the comparison group. In the long-term follow-up period, good outcomes were recorded in 18 (60%) of the main group, satisfactory in 8 (26.7%), and unsatisfactory in only 4 (13.3%), whereas in the comparison

group, the corresponding figures were 9 (33.3%), 11 (40.7%) and 7 (25.9%) cases, respectively ($p < 0.05$).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Макаров В, Удовиченко А. Випадок хірургічного лікування вогнепального поранення трахеї з використанням первинно-реконструктивних технологій. Експериментальна і клінічна медицина. 2026;95(1). DOI: <https://doi.org/10.35339/ekm.2026.95.1.mau>
- 2. Хорошун ЕМ, Удовиченко АГ. Алгоритм діагностики вогнепальних поранень шиї з ушкодженнями трахеї. Харківська хірургічна школа. 2026;1(136):105–10. DOI: <https://doi.org/10.37699/2308-7005.1.2026.15>
- 3. Удовиченко АГ. Алгоритм лікування вогнепальних поранень шиї з ушкодженнями трахеї. Харківська хірургічна школа. 2025;6(135):170–6. DOI: <https://doi.org/10.37699/2308-7005.6.2025.25>
- 4. Хорошун ЕМ, Макаров ВВ, Панасенко СІ, Негодуйко ВВ, Шипілов СА, Удовиченко АГ. Вогнепальні поранення трахеї при сучасній бойовій хірургічній травмі шиї. Медицина невідкладних станів. 2026;22(3):40–7. DOI: <https://doi.org/10.22141/2224-0586.22.3.2026.2006>
- 5. Удовиченко АГ. Деякі аспекти хірургічної тактики при пораненнях шиї з ушкодженням трахеї. Modern scientific inventions: current problems, theories and challenges. Abstracts of XIV International Scientific and Practical Conference, Sofia, Bulgaria (April 06–08, 2026). С.127 – 128.
- 6. Удовиченко АГ. Діагностична стратегія при травмах шиї з ураженням трахеї в умовах етапного лікування. The driving force of science and trends in its development. International Scientific and Theoretical Conference April 10, 2026, London; England, United Kingdom. С. 175 – 176.
- 7. Хорошун ЕМ, Макаров ВВ, Негодуйко ВВ, Великодний ОМ, Ковтун КВ, Шипілов СА, Смоляник КМ, Кріпак ІО, Удовиченко АГ, патентовласники. Інструмент магнітний хірургічний для діагностики та видалення феромагнітних сторонніх тіл з шиї та середостіння. Патент на корисну модель № 159042. 2025 Квіт 16.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0124U002908

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Макаров Віталій Володимирович

2. Vitalii V. Makarov

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4224-0294

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів**Офіційні опоненти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Асланян Сергій Арменакович

2. Serhii A. Aslanian

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4122-775X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Українська військово-медична академія

Код за ЄДРПОУ: 22998499

Місцезнаходження: вул. Князів Острозьких, Київ, 03049, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Корпусенко Ігор Васильович

2. Ihor V. Korpusenko

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7929-7350

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Євтушенко Денис Олександрович
2. Denys O. Yevtushenko

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1941-7183

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Смоляник Костянтин Миколайович
2. Kostiantyn M. Smolianyuk

Кваліфікація: к. мед. н., доц., 14.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9428-7684

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Шевченко Ростислав Станіславович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Шевченко Ростислав Станіславович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Степаненко Алла Олександрівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна